

Inspectie Verkeer en Waterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Auditstatuut Wegvervoer

Audits en handhavingsconvenanten

Auditstatuut Wegvervoer

Audits en handhavingsconvenanten

Datum 18 november 2010
Status 7.0 definitief

Auditstatuut Wegvervoer

Audits en handhavingsconvenanten

Datum 18 november 2010
Status 7.0 definitief

Inhoud

1	Voorwoord 7
2	Audits en handhavingsconvenanten 8
3	Traject audit 9
3.1	Self assessment 9
3.2	Audit 9
3.3	Monitoring 11
4	Afsluiten handhavingsconvenant 12

1 Voorwoord

Voor u ligt het auditstatuut van de Inspectie Verkeer en Waterstaat voor het domein wegvervoer. Hierin staat wat een onderneming van de inspectie kan verwachten op het gebied van audits en handhavingsconvenanten.

De Inspectie Verkeer en Waterstaat houdt toezicht op de naleving van wet- en regelgeving op vervoersgebied zoals de Arbeidstijdenwet (rij- en rusttijden), de Wet wegvervoer goederen (overbelading), de Wet personenvervoer 2000 en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. De inspectie kent hiervoor vijf vormen van toezicht: Objectinspectie, Bedrijfsinspectie, Audit, Handhavingsconvenant en Digitale inspectie.

Bij audits en handhavingsconvenanten gaat het om toezicht op de systemen, processen en methoden voor borging van de naleving van wet- en regelgeving waar de inspectie op toeziet.

Het uitgangspunt van de inspectie is dáár toezicht houden waar de risico's het grootst zijn. De inspectie wil het toezicht efficiënter en effectiever maken en waar mogelijk op afstand uitvoeren. Verder streeft de inspectie ernaar om ondernemingen meer eigen verantwoordelijkheid te laten nemen voor naleving wetgeving, veiligheid en duurzaamheid.

Audits en handhavingsconvenanten leiden tot vermindering van de toezichtlast bij ondernemingen en stimuleren hen om wet- en regelgeving actief na te leven. Vertrouwen is de basis.

2 Audits en handhavingsconvenanten

Door audits en handhavingsconvenanten wordt toezicht gehouden op systemen, processen en methoden die gericht zijn op het borgen van de naleving van wettelijke eisen.

Door het uitvoeren van een audit wordt onderzocht in hoeverre een onderneming aantoonbaar processen beheerst met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving waar de inspectie op toeziet. Binnen het domein is een enorme verscheidenheid aan ondernemingen actief, zowel in omvang, organisatievorm, mate van professionaliteit en kwaliteitsdenken (systemen en processen). Om tot een efficiënte en effectieve wijze van uitvoering van toezicht te komen is maatwerk geboden.

Het resultaat van een audit kan zijn dat er een handhavingsconvenant met een onderneming wordt afgesloten. In het handhavingsconvenant worden op basis van wederzijds vertrouwen nadere afspraken gemaakt ter verbetering van de naleving van wet- en regelgeving, de vermindering van de toezichtlast en vergroting van de dienstverlening.

Om te toetsen of een onderneming haar systemen en processen beheerst, hanteert de inspectie de volgende systeemcriteria:

- De leiding toont haar verantwoordelijkheid bij de naleving van wet- en regelgeving aan.
- Het personeel (planner, chauffeur e.d.) is zich bewust van het belang van de naleving van wet- en regelgeving en handelt hier ook naar.
- De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van diegenen die te maken hebben met de naleving van wet- en regelgeving zijn gedefinieerd en bekend binnen de organisatie.
- Het personeel beschikt over voldoende kennis en de juiste instelling om de wet- en regelgeving te kunnen naleven.
- Het personeel beschikt over afdoende middelen om de wet- en regelgeving te kunnen naleven.
- In de primaire-, ondersteunende- en sturingsprocessen zijn -aantoonbare beheersingsmaatregelen opgenomen om de naleving van wet- en regelgeving te borgen.
- De leiding monitort en toetst aantoonbaar regelmatig de borging van de naleving van wet- en regelgeving op doeltreffendheid en op verbeteringen en intervenueert waar nodig.

Het laten uitvoeren van een audit of toewerken naar een handhavingsconvenant is niet verplicht. Niet alle ondernemingen willen en/of kunnen aan de criteria voldoen.

3 Traject audit

Het traject van een audit bestaat uit meerdere stappen:

- een self assessment;
- een audit;
- monitoring.

Het resultaat van een audit kan zijn dat er een handavingsconvenant wordt afgesloten. Verderop in het auditstatuut wordt het handavingsconvenant verder uitgelegd.

3.1 Self assessment

Als een onderneming van mening is dat hun bedrijfssystemen, -processen en beheersingsmaatregelen van voldoende niveau en kwaliteit zijn om in aanmerking te komen voor een audit, kan de onderneming hiervoor een self assessment invullen. Het self assessment is een toets om te bepalen of de volgende stap naar een audit kan worden gezet.

Met het self assessment kunnen de door de onderneming genomen beheersingskaders en –maatregelen beoordeeld worden.

Bij een onvoldoende self assessment komt de onderneming niet in aanmerking voor een audit. De mogelijkheid blijft bestaan dat een onderneming in een later stadium alsnog geaudit wordt, maar dan moet eerst weer opnieuw een self assessment worden ingevuld.

De ingevulde self assessment kan ge-e-maild worden naar: auditwegvervoer@ivw.nl

Na een volledig ingevulde aanvraag gaat de onderneming verder in het proces.

3.2 Audit

Een audit wordt uitgevoerd in nauwe samenspraak met de onderneming. Tijdens een audit wordt getoetst of de onderneming aan de gestelde systeemcriteria voldoet.

De focus van de audit is gericht op de wijze waarop de onderneming haar bedrijfssystemen, processen en beheersingsmaatregelen heeft ingericht zodat deze leiden tot het naleven van wet- en regelgeving waarop de inspectie toeziet. De systeemcriteria die de inspectie hanteert zijn bekend bij de onderneming zodat zij niet voor verrassingen komt te staan. Een audit is helder en open.

In het algemeen gelden de volgende afspraken tijdens een audit:

- *Vertrouwen*

Vertrouwen is de basis voor iedere audit. Een audit bestaat uit: het bestuderen van relevante documenten en dossiers, het houden van interviews en reality checks. Met alle informatie (documenten, interviewverslagen etc.) wordt vertrouwelijk omgegaan.

Er is tussen de inspectie en de onderneming sprake van wederzijds vertrouwen. Men is open en transparant naar elkaar toe en de wederzijdse afspraken zijn helder.

- *Reality checks*

Tijdens de audit voert de auditor reality checks uit. Hierdoor krijgt de auditor inzicht in de werking van de systemen, processen en methoden.

- *Hoor en wederhoor*

De audit wordt afgerond met een (concept) auditrapport. Dit rapport bevat de bevindingen, het oordeel en afspraken. Het rapport wordt voorgelegd aan de onderneming om kennis te kunnen nemen van de bevindingen. Feitelijke onjuistheden kunnen leiden tot bijstelling van het rapport. Dit staat bekend als toepassen van wederhoor.

Het eindoordeel van de audit bepaalt het vervolgtraject.

Bevindingen

Na afloop van de audit worden de bevindingen in het rapport geformuleerd. Het uitgangspunt moet zijn dat een onderneming normconform handelt en streeft naar continue verbetering. De doelen moeten duidelijk worden benoemd en zodanig worden bijgesteld om de naleving te verbeteren. De inspectie onderscheidt drie soorten bevindingen:

- Grote tekortkoming

Een *grote tekortkoming* betekent dat het systeem/proces zo is ingericht dat:

- één of meerdere van de zeven criteria volledig ontbreken;
- er gestuurd wordt op overtredingen;
- de onderneming overtredingen laat plaatsvinden zonder verbeteracties te nemen.

- Kleine tekortkoming

Een *kleine tekortkoming* betekent dat aan één of meerdere van de zeven criteria onvoldoende wordt voldaan waardoor het systeem een negatieve invloed heeft op de naleving en er sprake is van een nalevingrisico.

1. Signaal

Een *signaal* betekent dat er geen of nauwelijks sprake is van een nalevingrisico.

In de toekomst kan wel mogelijk sprake zijn van een nalevingrisico en/of een mogelijkheid dat aan één of meerdere criteria niet wordt voldaan. Signalen tellen niet mee voor het oordeel.

Oordeel

De inspectie velt een oordeel op basis van de bevindingen. Er is sprake van drie soorten oordelen: onvoldoende, voldoende en goed.

- *Onvoldoende*

Het oordeel is *onvoldoende* bij één of meer grote tekortkomingen of bij meer dan vijf kleine tekortkomingen.

De onderneming voldoet niet aan de voorwaarden voor de toezichtvorm Audit en is daarom (nog) niet geschikt. De onderneming valt onder de andere vormen van toezicht.

- *Voldoende*

Het oordeel is *voldoende* bij vijf of minder kleine tekortkomingen. De onderneming moet deze tekortkomingen en/of signalen oplossen om het oordeel *voldoende* te behouden. Wordt dit niet gedaan dan eindigt de toezichtvorm Audit en valt de onderneming onder de andere vormen van toezicht.

Ondernemingen met het oordeel *voldoende* vallen onder de toezichtvorm Audit. Zolang het wederzijds vertrouwen aanwezig is, krijgen de ondernemingen geen bedrijfsinspecties en vinden objectinspecties plaats met een lagere intensiteit.

- *Goed*

Het oordeel is *goed* bij twee of minder kleine tekortkomingen. De onderneming moet deze tekortkomingen en/of signalen oplossen om het oordeel *goed* te behouden. Wordt dit niet gedaan dan eindigt de toezichtvorm Audit en valt de onderneming onder de andere vormen van toezicht.

Ondernemingen met het oordeel *goed* vallen onder de toezichtvorm Audit. Zolang het wederzijds vertrouwen aanwezig is, krijgen de ondernemingen geen bedrijfsinspecties en vinden objectinspecties plaats met een lagere intensiteit (hoe beter uit de audit, hoe lager de intensiteit). Reality checks zijn altijd mogelijk. Het uitgangspunt is dat een onderneming acties onderneemt conform zijn eigen systeem.

3.3

Monitoring

Een onderneming die tijdens de audit het oordeel *voldoende* of *goed* heeft gekregen, gaat naar de laatste stap van de toezichtvorm Audit: het monitoringstraject. Het doel van de monitoring is om periodiek te kijken of nog steeds aan de zeven systeemcriteria wordt voldaan. Dit doel wil de inspectie bereiken door het bedrijf periodiek informatie aan te laten leveren.

Over de invulling van het monitoringstraject maken de inspectie en de onderneming individuele afspraken. In het monitoringstraject vindt periodiek een audit plaats. Bij ondernemingen met het oordeel *voldoende* zit tussen twee opeenvolgende audits maximaal drie jaar. Bij ondernemingen met het oordeel *goed* zit tussen twee opeenvolgende audits maximaal vijf jaar.

Als de inspectie oordeelt dat niet meer aan de zeven systeemcriteria wordt voldaan, gaat de onderneming uit de toezichtvorm Audit.

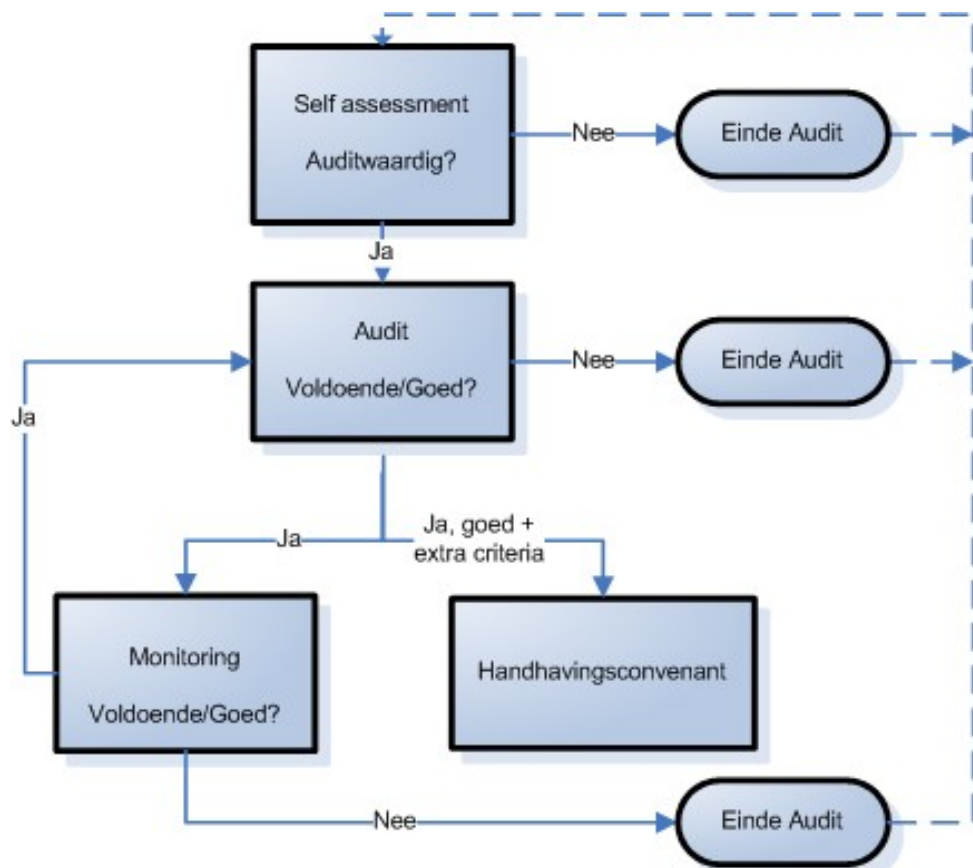
4 Afsluiten handhavingsconvenant

Een onderneming die de beoordeling *goed* heeft gekregen kan bij de inspectie een verzoek indienen om de wijze van toezicht te regelen in een handhavingsconvenant. Voor het afsluiten van een handhavingsconvenant gelden de volgende aanvullende criteria:

- Er is aantoonbaar sprake van bovengemiddelde naleving waar de inspectie op toeziet;
- en
- De onderneming heeft geen negatief profiel bij andere (inspectie)diensten.

Een handhavingsconvenant is maatwerk. Het handhavingsconvenant vormt de hoogste trede in de vertrouwensladder. In het handhavingsconvenant worden op basis van wederzijds vertrouwen nadere afspraken gemaakt ter verdere verbetering van de naleving van wet- en regelgeving, de vermindering van de toezichtlast en vergroting van de dienstverlening.

Processchema toezichtvormen Audit en Handhavingsconvenant

Op www.ivw.nl vindt u meer informatie over audits en handhavingsconvenanten.

Dit is een uitgave van de

Inspectie Verkeer en Waterstaat

Postbus 90653 | 2509 LR Den Haag
www.ivw.nl

November 2010